

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ.

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ
Львів, Ринок Ч. 18. II. ПОБ.
Телефон Редакції й Адм.: 223-41
Телефон Друкарні 228-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Кошто: П. К. О. Львів 304.000
Валю Чеська Лирон
Прага „Діло“.
Рукописи не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно (з книжкою) 5.00 зл.
Чвертьрічно 15.00
Піврічно 30.00
Річно 60.00
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ. У ЧЕ.
ХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч.
У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 СОТ.

ВСІ ТОЧНІ ПЕРЕДПЛАТНИКИ ДІСТАЮТЬ ЩОМІСЯЦЯ БЕЗПЛАТНО
КНИЖКУ Б-НИ „ДІЛО“ В ОБЕМІ 10-15 АРКУШІВ ДРУКУ.

ПАЛЬТА

оригінальні
англійські

продає ФАБРИКА ОДЯГІВ

Рот і Рудерфер

Львів, Леґіонів 3/1. п.
(над кіном Палас)

Вчора ввечером Польща вислала ультимат до Литви.

В СУБОТУ В 9-Ю ГОДИНІ РАНО МИНАЄ РЕЧИНЕЦЬ

ПАТ повідомляє: Вчора (в четвер) в 21. годині польський уряд переслав литовському ультимативну ноту, яка по-дає умовини, які на майбутнє запобі-жать інцидентам, небезпечним для ми-ра. Польський уряд чекає відповіді в означеному речинці (до 36-ох годин, на основі інших джерел — до 24-ох годин).

ПОЛЬСЬКА АРМІЯ ГОТОВА ДО ПОХОДУ НА КОВНО?

Авас довідується з Таліна, що поль-ська армія зосереджена над литовським кордоном і готова його перейти, якщо Литва відповість відмовно на поль-ський ультимат.

ЕСТОНІЯ БУДЕ ПОСЕРЕДНИЧИТИ МІЖ ПОЛЬЩЕЮ ТА ЛИТВОЮ?

У польській пресі появилася поголоска, що естонський уряд на прохання литовського за-

пропонує польському посередництво у кон-флікті. Деякі естонські часописи потверджу-ють це.

ЧИ ЛИТВА МОЖЕ РАХУВАТИ НА ЛАТВІЮ І ЕСТОНІЮ?

Литовський уряд мабуть звернувся зі за-питом до естонського й латвійського, яке ста-новище займало вони на випадок, якщо польсь-ка армія перейшла литовський кордон. Відпо-віді ще нема.

ЛИТВА ХОЧЕ ОБМЕЖИТИ ПЕРЕГОВОРИ З ПОЛЬЩЕЮ ДО СПРАВИ ГРАНИЧНИХ ІНЦИ-ДЕНТІВ.

Як подають деякі польські часописи, 14. ч. м. литовський посол у Таліні запропонував литовському польському послові переговори між обома урядами з метою: вняснити інци-дент з 11. ч. м. та застановитись над питанням, як запобігти подібним інцидентам на майбутнє. Польський уряд не дав відповіді.

Ігноранція і шовіністична злоба. У ВІДПОВІДЬ „СПЕЦАМ“ ВІД ЦЕРКОВНИХ СПРАВ.

Львів, 18. березня.

Шум і гамір, що від якогось часу, головню від відомого виступу пос. Войцеховського, змі-мається довкола української греко-католицької Церкви на сторінках польської преси, ще й досі не затих, навпаки — ще більше змагається. Із сторінок тієї преси несеться й даліше чад та отруйні випари, що затроють ідню ненависти до української гр.кат. Церкви та її духовенства безкритичну частину польського громадянства.

Але чим даліше, тим аргументи тієї преси мізерніші і слабші. Бож годі брехнею воювати до безкінечности. А до річової дискусії треба фактів, треба знання справи: врешті спокійно-го, безпристрасного підходу. На жаль, чи на щастя, увесь цей часописний шум спирається на такий ігноранції, на такий злобі і на такий забри-ханості, що навіть розумніші поляки переста-ють поважно трактувати ці напасти. Польська преса загалом ніколи не грішила знанням укра-їнських справ, а що вже торкається справ укра-їнської Церкви, її історії чи сучасного стану, то тут майже у всіх панує повна ігноранція. Що й казати про церковні проблеми, які мають своїх фахівців, істориків Церкви та вчених те-ологів.

Зразком такої просто безприкладної ігно-ранції, підкресленої ще й злобою, хай послужить стаття у 5. числі львівського двотижневни-ка „Воля і Чин“ п. з. „Кріза ідеології греко-католицької церкви“. Автор статті Казімеж Слупські. Хто він такий католик, православ-ний чи савігелік — цього з самої статті не можна виміркувати і це одно вже характеризує спосіб писання автора на церковну тему. Та певне є те, що він завзятий ворог української греко-кат. Церкви і... повний невіжа, коли йде про його одику тієї Церкви. В його статті такий хаос і таке незнання давніх і сучасних течій і проблем християнству, як віри та науки, і Церкви, як організації, що таких нісенітниць — признаємося ширю — давно вже не читали ми на сторінках польської преси, навіть в „І. К. Ц.“ ні, хоч він — адалося — під цим оглядом безкомуренційний.

Автор перш за все не має ясного поняття про те, що таке Церква і релігій загалом, яка її суть і завдання, глядить на католицьку Церкву як на якусь політичну установу, яка щойно те-пер „старастяся про духове напунання над ду-шами і реанімує з політичних і шовіністично-націоналістичних аспірацій“.

Після „ганбокумного“ й хаотичного, як і ціла стаття, вступу автор вкляв ось так зма-льовує „крізу ідеології“ нашої Церкви:

„У Східній Галичині греко-кат. церква розвивалася завдяки ліберальній політиці тодішніх добродушних польських консерва-тивів, що толерували антипольський курс тієї церкви, за ціну захисту поміщицям вільної руки у виискуванні українського хлопця.“

Греко-кат. церква, під ідеологічною оглядом незвичайно слаба, після відни оці-ниці польський наряд міркою, на яку за-служують польські дідачі нашої дальниці. Віджаючи польський наряд за слабій, на-креслила собі як католицька церква за

Субота, 14. травня 1938.

Великі Весняні Вечерниці

в саях Касина Почтовців, Японська 9

Вїїзд маршала Сьміглого-Ридза до Вільна.

ДОМАГАЮТЬСЯ ВІЙНИ.

В п'ятницю в год. 7.45 приїхав до Вільна марш. Сьміглог-Ридз. Повітали його представ-ники цивільної і військової влади та громадян-ства і молоді.

На мурах міста появилася відозви-кати участь у вічу в литовській спра-ві, яке сканкало на 14. годину. Резо-люції, що їх ухвалить віче, пропозують до-магати марш. Сьміглогу-Ри-дзові.

Вчора відбулась у Варшаві маніфестація з нагоди івнннн марш. Сьміглого-Ридза — вона перемінилася в гостру протилитовську маніфе-стацію.

„ПОЛЬЩА ЗРОБИЛА ВІДПОВІДНІ КРОКИ.“
Загадковий комунікат ПАТ-а.

ПАТ повідомляє: У зв'язку з інцидентом на польсько-литовському кордоні польський уряд поробив відповідні кроки.

На найближчому засіданні сенату мін. Бек зисує польсько-литовські відносини.

Бритійський уряд не дав себе спровокувати до інгеренції в еспанські справи.

ЛЕБЕУРИСТИ ЗАЛЯКАНІ ПЕРЕМОГОЮ ЕСПАНСЬКИХ НАЦІОНАЛЬНИХ ВІЙСЬК.

Провідник опозиції в палаті громад Еталі викадав від прем. Чемберлена зиясень щодо французької інтервенції в Лондоні у справі еспанії. В дискусії, що розвинулася на цьому ти, Еталі у дошній промові видвинув дома-гання, щоби Лондон принав пропозиції Пари-жа і спільно вплинув на розвиток подій в Еспа-ні, які можуть поважно загрозити британським інтересам.

Прем. Чемберлен відповів, що ситуація в Еспанії не є така грізна; хтось мусів, мовляв, жерменіти — тепер перемагає ген. Франко. Оби еспанські армії діставали поміч із закордо-ну — британський уряд не має вісток, щоби вони діставали підмоги змине ген. Франко.

Бритійським інтересам в Еспанії ніщо не загрожує. Англія мусить триматися політики неінтервенції.

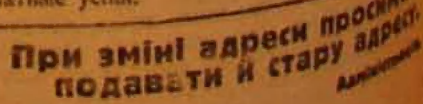
ФРАНЦІЯ НЕ ПОКИНЕ ЗАСАДИ НЕІНТЕР-ВЕНЦІЇ.

Авас повідомляє: У французьких міродат-них колах заявили, що для Франції не існує питання: чи покинути політику неінтервенції. Ліришейський кордон буде і даліше замкненой.

Франція робить заходи, щоби забезпе-тити безпеку кордону та свободу плавби по Середземному Морі.

КУПУЙТЕ КНИЖКИ ВИДАВНИЦТВА „ДІЛО“

Віденські настрої.

Від одного з громадян, якого допущено студію в Відні, дістали ми до візиростанції II етот в понеділок 14. п. м. листи надіслані до Львова поштою 17. п. м. — Ред.

Відень, 14. березня 1938.

Тут повно вражень і новин, що аж голова ходою ходить і не знаю, від чого цей лист звичинати. Скажу лиш одно, що варто раз бодай у житті пережити щось подібне.

В четвер рано була на місті якась дивна атмосфера. Висували всі, що щось діється, але не жала що. На вулицях повно бруду і сміття, люди бігають, кудись спішилися, повно звичайних і тагарових авт. Небудинний рух. Нагло надзвичайне видіння, з якого я довідалася, що голосування призначено на неділю. Була страшенно заїнтригована, що з того вийде, бо тут майже всі „наші“ і ніхто не буде голосувати за „Фронтом Батьківщини“. Однак пропаганда на останній була дуже велика. Маса летючок з літаків, відозви на хідниках, як „Міт Шушніг“, „Фір Естеррайх“, „Гайль Гітлер“ і т. п.

Вечором іду до опери на „Далібора“ Сметани і чую вже на Віднергауштрассе крики; кодо опери також. Площа Шварценберга поема людей і поліції. Цілі маси — переважно молодих — ідуть групами і кричать „Гайль Гітлер!“ Поліція розганяє, але не може собі дати ради, бо людей маса і що з одної вулиці розженуть, то з другої надтігає ще більше, і знову починається від початку. Піцци гумові палки в рух. Нічого не помогло. Всі йшли розушені з гакендрайвами і кричали за Гітлером та проти теперішнього уряду. По скінченій опері тримали неспокої даліше. Панував неможливий неспокій.

В п'ятницю рано позірно все успокоїлось, але вечором поновилося наново з подвійною силою. Варилося, як у кітлі; наші гачишкі „теди“ не витримують ніякого порівняння з тим, що тут діялось. Ніхто вже не крився, що є націонал-соціалістом. Люди ходили яєно з гітлерівськими хрестами і здоровили на голос інших по гітлерівськи. Юрба народу знову збиралась у центрі міста. Мене ледви пропустили в оперу. Вже під час павз люди бігали до вікон і дивилися по назовні діється. До нутра опери доходивши страшний рев людської маси. Нагло хтось знав вістку, що „Шушніг скінчений“, і хоч я не розуміла того добре, але догадалася, що прийшов якийсь кінець.

По скінченій опері побігла я зі своїм товариством дивитися, що діється. На вулицях люди цілком ошаліли з радости. Всі кричали мов неспокійні, всі висказували радість з приводу так довго очікуваного „аншлюсу“. В безконечність тягнувся Рінгом „Факельзуг“, всі мали на речах червоні опаски з чорним хрестом на білому полі. Люди кричали, скакали, бігали, цілувались, обіймалися, — все, що лише можливо відумати. Я з товаришкою дріжала від цього видіння. Мали ми почуття якогось торжества, якогось визволення, освободження з чогось злого до доброго. Ми обі стояли яку годину і кричали разом; по якомусь часі рушили даліші оглядини Грабеном, Шоттенгассе аж до університету і попри ратушу, Рінгом домія. Знали маси людей, море новонароджених, як під землі, гакендрайви, авта з молоддю,

що тримала атомані „кругенкрайци“ (ознака „Фронту Батьківщини“). Всі старі відозви по-адирани.

Одно, що було подивуватися, то дисципліна — всупереч усьому. Цілу дорогу я не бачила ніодної збитой шиби, чи якогось ушкодженого предмету. Коло канцлерської палати стояла міліція на сторожі. Надіхало ато з поліцією, яка підняла руки вгору і поздоровила: „Гайль Гітлер!“ Вибух радости. Всі кричали: „Поліція вже з нами!“ Якась пані цілувала поліцай при всіх з радости, що він вже націонал-соціаліст. Всі ті явища радости тягнулися в безконечність. І я вернулася вкінці по 2-ій годині вночі домія.

В суботу рано Музична Академія була замкнена. На вулицях знову величезний рух. Появляється вістка, що Гітлер вже в Лінцу. В год. 12-їй проголосили його прокламацію. Люди тут виглядають у захопленні мов божевільні. Вспли розставлені радієві годинники, з яких надають промови. Всі на кінець підносять руки і співають з годинниками гми.

Вечором знову „факельзуг“, знову цілий Відень на ногах, знову ті самі вибухи радости, що попереднього дня. Над Віднем появились німецькі літаки, які скинули масу летючок, такого місту: „Национал-социалистична Німеччина поздоровала свою націонал-социалистичну Австрію і нове націонал-социалистичне правління. У вірнім, нерозривнім зв'язку!“ і „Гайль Гітлер!“

Цілі ескадри конкерів та бомбометів посувались повітряною еквілібристикою над Віднем. На неділю назначений похід з площі Героїв і промова Гітлера. Однак Гітлер не прийшов, зате маса його старшин, яких тут витяє ситуватично населення. Мало що не носять їх на руках. Похід, правда, був, але зложений тільки з австрійців і лиш час до часу були німецькі авта зі старшинами. Люди вже охрипли з радости, а проте ще далі кричать. Що одна сторона вулиці кричить — то друга відповідає. „Гайль Зіг“, „Гайль Адольф“, „Гайль Гітлер“, „Айи Фольк, айи Райх, айи Фіерер!“ Деякі голоси вже здерті до неможливості. Деяким очі вже кровю позаходили, а все кричать і кричать.

Вечором іду знову з товаришкою на місто. І знову нова атракція. Через Маріягільфштрассе ідуть маси німецького війська. Десятки тисяч їх ідуть в автах і танках. Ми були очаровані. Кожний здоровий, сильний, опалений — еглядають як дубчак. Переважно мали сині очі і представляли собою германський тип. Всі розсміяні, і австрійці і німці. Подають собі руки і говорять зі собою, так, що авта дуже поволі посуваються наперед. Німці дуже змучені, бо деякі ідуть просто аж з Гамбурга. Маси старшин — кожний з інтелігентним обличчям. До мене простягнув також руку якийсь старшина і так гарно засміявся, що я також усмінулася і простягнула йому руку з окликом: „Гайль Гітлер!“ А потім багато до мене простягали руки і здоровали. А всі такі гарні, як мильовані. В шоломах і чудових мундурах. Похід цей тягнувся також у безконечність. Приїхала також вже німецька поліція — прусаки. Але ті вже не такі панські, як вівсько.

Тут у Відні вже четвертий день ніхто нічого не робить, лиш бігає як опарений і кричить.

Нині — 14-го — має вкінці Гітлер приїхати до Відня і говорити. Всі на його чекають!

НАРЕШТІ... ХРИСТЯ ПОДОБАЄТЬСЯ

Скажи мені Христе,
чому якимсь суціль
без девальту?
Не смієш!

Ні, не робив того
для правди.
Вражда застра до
мене, а в поєс
Тобі...

Галина, скажи
Тобі правду.
Не вому суціль
з девальтом,
бо маю погану
шкіру.

Але є простий за-
сіб. Перенеси ліку-
вальні маслинові
оливи, унікальні маси
Пальмові до життя
і впусти!
Побачиш висліди...

ДВА МІСЯЦІ ПІЗНІШЕ

Чи це Христе? Як в авт! Галина
по івасю на II девальті! Чим не
захоплює вона інші авти?

ЛІКАРІ - ДЕРМАТОЛОГИ стверджали,
що маслинові оливи при температурі
тіла всьмає в шкіру і робить її делікат-
ною. Вловить він глибоко в пори, при-
гом поширює їх. Велику кількість цього
вартівного маслинового оливу випускає
до виробу кожного куси мила Пальмо-
лі. Тому його треба піла якнайш ширше,
не прати її — всьмає і в дерматологію.

Шпеленка купити милом Пальмові —
не пралина купити красу, але виповнює
розсипку перу та уст.

Мило Пальмові можна дістати у всіх
парфумерях і дрогеріях а там у кра-
млях Народно-Торгові, міських укр-
пських кооперативах і Центротрегу.

Дбаймо за народне здоров'я!

З приводу Загальних Зборів Українського Гігієнічного Товариства у Львові в „Українській Бесіді“ 20. III, год. 10).

ПРАЦЯ У. Г. Т.

Тяжко, непомітно, на одній майже неруханій
у нас діяльність народнього життя всьмає від кіль-
кох років Українське Гігієнічне Товариство

Вже надійшли **весняні матеріями.**
убрання і плащі
ШАПРА вул. Личаківська ч. 1.

Тяжко працюю. Тяжко завдання охорони
народнього здоров'я взяло на свої не сильні
плечі. Не смієш! Бо до такого важного й тяж-
кого завдання, як боротьба з поширеними хво-
роби і суспільними лихами, поширення сані-
тарно-гігієнічної освіти, поправа народнього
здоров'я, одним словом розв'язання питань су-
спільної гігієни чи навіть опіки, взявся лише

невеликий гурт людей, головню лікарів у Львові
та на провінції. А цей праця позад їх силу! Це
праця, яку кожний громадянин мусить потрохи
взяти на свої рамена, якщо хочемо поправити
наше народне здоров'я.

НЕДОСТАЧА ЗАШКАВЛЕННЯ.

На жаль у нас мало ще цікавиться загаль цією
спрагою. Чи наспраду є важніші справи? Чи на-
родне здоров'я не є найважливішим питанням
одиноки й загалу? Кожний цинить своє здоров-
ля понад усе в світі, але забуває про суспільну
громаду. Якщо хто поцікавиться питанням здо-
ров'я своїх земляків, то довідається, що кож-
ного року на наших землях під Польщею вми-
рає лише на туберкульозу кількадесят тисяч
людей, переважно в силі віку, а кількості тисяч
хворих обложно хворих. Що в різних заку-
тках нашого краю не гинуть епідемії шарка-
ятини і дифтеї, які досягають наші діти, що

соромом шкрявають наш народ епідемії сип-
ного тифу.

Венеричні хвороби, ревматизм та інші не-
дуги не менше дошкульні відносять
здоров'я цілого народу, а що вони загрожують
підприємстві теж народню киненню. Вагу народ-
нього здоров'я зрозуміла давно інші культурні
народи й повели дбайливу працю в цій напрати,
а витягнувши до цієї ширшої загаль, дістали до
гарних успіхів.

НАКРАЩАЮЧІ ЗАСІБ — ОСВІДОМЛЕННЯ.

У всіх народів, особливо після війни, пове-
дено широку пропаганду у справах гігієни і
профілактики, себто науки запобігання небу-
гам. Показалося, що праця освідмлення не
найкращий засіб охорони здоров'я загалу.
Кожна людина навчилася оминати хворобі, і коли
захворіла скоріше зголошується до лікаря,
то вже тим самим є добрі вигляди на краще
і скоріше її видужання. Поправа під оглядом
гігієнічним народнього побуту створила здо-
рові умовини життя і праці людини, а на ви-
падок хвороби дала змогу у здорових умови-
нах хворобу побороти.

Тому не дивини, що такі народи, як запис
морських або шведи, які мають в краю густу
мережу гігієнічних коважів, об'єднаних в цен-

практичній гігієнічній товаристві, які ведуть працю після виробленого плану в центральній Товариства. Найкращі досягнення на цій полі. В тих народинах найменша смертність на туберкульозу, бо ледви 7—8 на 10.000 людей, коли в нас припадає понад 40 річно.

Безперечно, що охороною здоров'я опікуються там державні органи, але головну працю ведуть там гігієнічні товариства. Членські вкладки протитуберкульозного товариства в Данії в 3,5 мілья. населення приносять річно 2.800.000 франків, а збірка з продажі т. зв. квіту життя приносить 4.200.000 фр.

Ліга здоров'я норвезьких жінок має 90.000 діяльних членів, червоний хрест 63.000 членів, а протитуберкульозне товариство 200.000 членів на ледви 3 мілья. народ. Не диво, що ціла Норвегія експерт протитуберкульозними, народними санаторіями, на доборювання туберкульозу само жіноцтво сплачує близько 3 мільйони норв. кор. річно. Не диво, що в Данії для кожного хворого на туберкульозу є готове ліжко в санаторії тоді, коли ми не маємо ані одного ліжка в санаторії, а в цілій Польщі бракує щонайменше 30.000 ліжок для хворих на туберкульозу.

ЩО РОБИТЬ У. Г. Т.?

У кожній діяльній нашого народного життя чи самі, адані виключно на власні сили, нераз серед перешкод мусимо повести працю. Це завдання охорони здоров'я сповняє у нас Українське Гігієнічне Товариство, не зважаючи на брак ще арозуміння серед широких мас і не маючи матеріальної підтримки. І хто садив за його працею, той міг переконатись, що праця його не мала.

Щораз більшим довірям і признанням тішаться Протитуберкульозний Диспансер у Львові, який маючи апарат Рентгена провадить домашні оглядини хворих на туберкульозу, дає

поради, а навіть досліджує житлові умовини створено в дома при допомозі сестри оглядачки. Таку саму популярність в короткому часі здобув собі такий сам диспансер коломишської філії У. Г. Т.

Працю на провінції веде централа сама за допомогою гігієнічних вистав, отриманих з курсами, популярних видань, а від 15-ти місяців видає вже гігієнічний журнал „Народне Здоров'я“, що адобує собі в короткому часі велике признання, особливо на селі. Щоб оживити працю на провінції задовило У. Г. Т. досі 10 філій під проводом суспільних лікарів. Кліматична станція на Соколі в Карпатах, спортове порадня у Львові свідчить теж про те, яку вагу кладе У. Г. Т. на тілоуповнення.

Недавно, в грудні минулого року, з нагоди місяця пропаганди боротьби з туберкульозом, У. Г. Т. кинуло гасло будови народних протитуберкульозних санаторій. Зрештою нема змоги тут вичисляти всіх діялок праці У. Г. Т. Про це все кожний матиме змогу довідатись на Загальних Зборах.

ВІДНОШЕННЯ ДО ШЕЇ ПРАЦІ ЗАГАЛУ.

На жаль треба ствердити брак підтримки моральної і матеріальної нашого громадянства. Мала кількість членів (членська вкладка для селян ледви 1 зол., для інтелігенції 3 зол. річно) не дає змоги розвивати, як слід, товариство та морально підтримати тих, що безкорисно посвячують час і працю для здоров'я народу. Час і то найвищий час, щоб наше жіноцтво, яке стоїть наближче цих питань, пішло слідами норвезьких жінок, зацікавилось питанням охорони народного здоров'я і працею У. Г. Т. Час вкінці взятися до боротьби за здоров'я народу масово та організовано під проводом Українського Гігієнічного Товариства.

Д-р Роман Осінчук.

Нова господарська станиця в Бориславі.

(Допис з бориславських кіругів).

Здебільша байдужно переходимо побіч безсумнівно глибокої трагедії Бориславщини. Зобразив її колись, як не можна пластичніше, Іван Франко у своїх писаннях. Але пізніші полії затемнили своїм змістом ці понурі картини, як то прадідна наша земля зачала переходити в руки ріжних спекулянтів сумнівної моральної і етичної вартості. І то зачала переходити тоді, як замість соткових доходів заповнила своїм еластичним десятками й сотні тисяч, як замість золотого збіжжя, принесла правдиве золото за нафту, віск і газ. Тільки нечисленні одиниці зможуть українців остоялись і дістали нагороду за труд і піт своїх батьків.

Але у висліді мало це заважило на нашому господарському розвитку. Борислав став торговельно-промисловим осередком, але українці відгравляють у ньому мінімальну роль. До того й надалі зменшуємо свою роль самі через брак організованості та порозуміння для неї.

Тому свідоміша частина бориславського громадянства (в тому головни свідоміші промишловці) з радістю повитали серед свого гуртка кореспондента Пром-банку, який по вступній підготовній двомісячній праці в Дрогобичі переймає останню на постійній побут до Борислава. Кореспондент Пром-банку в Бориславі — це запорука тісної співпраці банку з промислово-торговельними кіругами Бориславщини, це

поживлення господарчого життя та його активізація. Але найважливіше завдання кореспондента (так, як його бачать бориславські кіруги) — це координація всіх, часто розбіжних інтересів поодиноких громадян, це організаційне їх охоплення, це вкінці виховування наростаючого молодняка в дусі господарської активності під кутом якнайбільшої її розбудови.

І вже перші кроки кореспондента вказують, який конечний він був на бориславському ґрунті, як тісно зв'язує він життя Бориславщини з життям цілого краю і як через те поширює горизонти й торговельні можливості бориславських громадян. Ділаючи для розбудови річного господарського життя, працює він в інтересі кожного з громадян зокрема. І тому близький він для кожного з них — і не лише близький, але і конечний.

Тому громадянство Борислава старається зтворити найактивнішу основу для Пром-банку у своєму місті. Воно й підшукало відомий об'єкт — можливо дешевий та одночасно зартісний, вигідний і рентовий, що його Пром-банк з початком березня набув на власність. Цей факт без сумніву скріпить корисну працю кореспондента і дозволить небаком оскувати в Бориславі першу філію нашого молодого банку.

Чому отаман Фей відібрав собі життя?

Як подіють з Відня, б. австрійський віцеканцлер от. Фей залишив листа, в якому признається, що це він убив канцлера Дольфуса відчас гітлерівського пучу, а не націонал-соціаліст Пантен, якого за те засудили на смерть. Це було б небагом виясилось, бо після аншлюсу мали перевести ревізію процесу.

ІНШІ САМОВБИВСТВА.

Крім Фей наложив на себе руку промисловець Райлінгер, проф. Баер, адв. Віннігер та інші.

ДАЛЬШІ ЗМІНИ В АВСТРИЙСЬКІЙ ПРЕСІ.

Відомий віденський католицький часопис „Райхспост“ появилася в неділю 13-го ц. м. вже під новою націонал-соціалістичною редакцією під проводом ред. Говооски, який перейшов на

місце дотеперішнього редактора д-ра Ф. Фунгера, звазна відомого принтеля українців. З піднаголовка „Райхспосту“ зник напис „Незалежний часопис для християнського народу“.

СПРАВИ АНШЛЮСУ НЕ ВИДВИГНУТЬ У ЖЕНЕВІ.

Промовляючи в палаті зборів про міжнародно ситуацію, мін. Галіфакс заявив, що в теперішній хвилині не було б в інтересі Ліги Націй видвигати справу Австрії перед женецький трибунал. Тільки війна могла б пересунути годинник назад, але члени Ліги не хотять війни.

Чехословаччина, на думку мін. Галіфакса, безпечна, бо німецький уряд дав чеському заоруку.

Що писало „Діло“ 50 років тому.

Ч. 53. Понеділок, 19 (7) березня 1888.

„МИРОВА“ ПОЛІТИКА НЕ ПРИНЕСЛА ХІСНА.

Бюджетова комісія парламенту не прийняла резолюції українського посла Мандичевського, яку він оголосив ще 14. травня 1887 р. і якою домагався від уряду „закладати нові народні школи у Східній Галичині або перетворити вже існуючі школи згідно з місцевими потребами“. Бюджетова комісія сказала, що не доручає цієї резолюції урядові, бо „справа народних шкіл в Галичині належить до компетенції галицького союму“.

„Діло“ уважає, що в цьому випадку бюджетна комісія, значючі красні відносини, повинна була відіти центральний уряд, щоб від себе аніс до галицького союму проєкт згідний з домаганнями посла Мандичевського.

„На всякий випадок — пише „Діло“ — змисл тепер „руський хліб“ у державній раді набрати пересвідчення, що не вважючи на його львівність до правниці — ця правниці безпощадно переходить до денного порядку над його домаганнями; а для руского народу це буде новий доказ, що „мирова“ політика не принесла йому ні найменшого хісна, бо бачимо як державна рада пристосовує до нас оскаржені державні закони, що забезпечують усім австрійським народам засоби до національного розвитку“.

ДЛЯ НІМЕЦЬКОГО ЦІСАРЯ НЕМА ВИХОДУ.

Стан здоров'я німецького цисаря Фридриха та погіршилася, що лікарі наказали йому лягати в ліжку. Віденський лікар д-р Шреттер твердить, що для цисаря нема виходу і катастрофа мусить прийти вже незадовго. (Лікарі ствердили рава гортанки).

ПОВІНЬ НА МАДЯРСЬКІЙ.

„На Мадярщині страшно повінь. Кереш залила коло міста Бенеш 20.000 моргів землі. Сатмар став під водою і багато домів уже звалилось. Місцями стоять у східній Мадярщині величезні озера на кількох миль широко і далеко.“

РОСІЯ І БОЛГАРІЯ.

Російський посол Нелідов радив великому цареві, щоб Порт зазізвала кн. Фердинанда до в'їзду з Болгарії.

„ЦИРК ОКУРЖИЙ В САМБОРІ“.

До Редакції „Діла“ надіслали поштою помілку (рецепіс) на поручене письмо, на який була написана по польськи адреса: „Цирк окуржий в Самборі“. Ти поштовий урядовець переписав з письма українську адресу: „Суд окуржий в Самборі“.

Програма уряду Блюма.

Вчора в годині 15.30 відчитав прем. Блюм у палаті послів (рівночасно мін. Даладі — а снати) декларацію нового уряду, який — як це на вступі стверджено — повстав після невдалої спроби створити уряд об'єднання всіх республіканських сил народу.

Перші потягнення уряду вказують на задання, що їх уважає уряд найважливішими. Він перебрав владу після події, що потрясла цілу Європою і може бути причиною дальших страшний подій. З огляду на те уряд визнає, що треба зарадити небезпекам, які загрожують зовні; збройна сила Франції буде збільшена. Додаткову програму зброєнь скоро викають.

Не тільки соціалісти, радикали й комуністи, але і центрові групи зареагували опозицією на згадку Блюма про безпеку кордонів Франції.

У голосуванні, що відбулося після промови і дебати парламент висловив урядові довіру 369-ма голосами проти 196-ох.

По широкому світі.

Бритійський віцеміністр Батлер зачитав у палаті громад, що Англія вважає від 1886 р. італійську владу Абіссинії урядом де факто. Італійська військова місія виїхала до Абіссинії з метою затіснити взаємини між обома державами.

Мадярська поліція звикла до того, що виступила під назвою „патріотичні семінари“, якої метою було буцімто концентрувати мадярських літературних творців.

Португальський уряд являв на чолі спеціальну місію, щоб устійнити альянс дови тамошніх оборонних улажжень.

ФЕДІР ДУДКО

Дівчата очайдушних днів

Ціна 2 зол., почт. пересилка за сп. Замовляти в Адміністрації „Діла“ або в українських книгарнях.

Сторінка без політики.

П'ятьдесятліття електричного крісла.

У Франції припадє небагом ювілей гілоти, яка виконує вже там 150 літ службу приладу до в'язи смерті. Недавно минуло теж 50 літ американському приладу смерті, що його також як у Франції, придумали лікарі.

На підставі пропозиції ньюйорського та судової медицини парламент стейту Нью Йорк ухвалив у січні 1888 р. закон, який забороняв на території стейту в'язати людей, лиш карати їх при допомозі електричного струму. Той закон мав спершу некрізь теоретичне значіння. Ніяких електричних апаратів смерті не було і ліхто теж не робив у тій ділянці ніяких спроб.

Т-ву судової медицини доручили спершу перевести експерименти із звірятами. Спроби переводили в лабораторії Едісона в Нью Джерсі. Першою жертвою електричного крісла в його аспіринтивній формі було теля, яке важило 58 кг. Молодія звірину вигодили голову і пропустили через неї струм зі силою 500 вольт. Теля впало, але вже по десяти хвилинах пришло до себе й весело скочило на рівні ноги.

Тоді його наукові кати перепустили крізь нього струм 770 вольтів. За другим разом звіря вже згнуло.

Спроби переводили ще й на інших звірятах, поки вкінці не вдалося побудувати перше електричне крісло, далеке ще від нинішньої „досконалості“.

Щойно рік пізніше від часу законного введення електричної карі смерті, посадили першу людину на електричній кріслі. Засудженим був якийсь Рейс, що обвинувачувався вбивство своєї жінки. Він умер — як писали тодішні часописи — „убитий блискавкою“.

„Успіх“ електричного крісла не залишився без наслідків. У Франції знайшовся теж сенатор, який поставив у сенаті внесок, щоб замінити кару гілоти на електричне крісло. Тоді вирішили підодлати вислідів нового способу смертної карі. Однак більше охочих замінити гілотину на електричне крісло у Франції не було.

Машиніст пересилає побажання королеві.

Болгарський король є пристрасним залізничним машиністом-аматором. У вільних хвиликах від державних обов'язків найбільша його пристрасть сісти на локомотив і керувати нею в найближньому темпі. Ясно, що болгарський король користується величезною симпатією серед болгарських залізничників. Яка ця симпатія зовсім, найкраще ілюструє те одна подія, що саме трапилася з нагоди останніх іменин короля Бориса.

Король Борис немало здивувався, коли в дні своїх іменин покликали його до телефону

і телефоністка повідомила, що лучить його із містом у стейті Небраска (Злучені Держави). Залізничний машиніст, болгарин, який працює на американських залізницях, телефоном зложив своєму королеві побажання з нагоди іменин.

На другий день король вислав землемі-машиністові 16 пляшок болгарського вина. Машиніст теж не хотів залишитися позаду і вислав королеві два прегарні моделі американських залізниць, що він їх сам зробив. Таким чином машиніст віддався королеві.

Дістав 5 мільонів у спадщині.

Життя не йде все одним і тим самим шляхом. Нераз воно так буває, що хто був на вершці, йде на спід і навпаки. Знаменитим прикладом цієї зміновитості долі є життя одного старого мешканця Генуї. Близько літ тому мешкав він щасливий і задоволений своєю долею в італійській селі Камолі. Перший важкий життєвий удар упав на нього в середньому віку. Він оженився з прегарною дівчиною, але молода його жінка померла небагом по шлюбі. Несчастний муж попав у розпуку й почав пити та марнувати своє майно. Внаслідок налогу попав він у

довги. Відтак до цього прилучилася важка недуга і він утратив слух і мову. Знеохочений до життя перенісся він до Генуї і жив там з усіх можливих заробітків. При тому мешкав він у земній вогкій кімнаті та спав на мішку виповненим соломом.

Кілька днів тому дістав він вістку, що став мільонером. Його батько і стрий внісгрували кількадесят літ тому до Перу й там прибирали майно із 40 мільонів лірів. Несчастний невдацьник відискав під впливом тієї радісної вістки слух і мову.

Ворожба, яка сповнилася.

Перед льондонським судом станув факір, якого обвинувачували в тому, що його ворожба сповнилася. Ціла подія була справді небуденна і виглядала вона так:

З початком лютого прийшов до факіра клієнт і просив йому поворожити. Факір довго обчислював положення зірок і планет і вкінці заявив гостеві, що він умре не пізніше, як при кінці місяця.

Клієнт вернувся домі і почав надіти. 20-го лютого він подождився до вічка, 26-го утратив притомність і 28-го тихо без терпіння помер.

Лікарі ствердили, що смерть прийшла під впливом нервового пригноблення. Рідня небіжчика ладяла факіра до суду за „впаван, які спричинили смерть“.

Підсудний доказував, що ворожба віщування будучності є одною з діянок його професії. Однак суддя не погодився з таким оправданням і вирішив, що „віщування смерті, ще й до того з поданням приближної дати є „протиморальним вчинком“. Факіра засудили на високу грошову кару.

„Смерть“ від заздрості.

Заздрощі — це одне з найбільших лих людського життя, бо затроює не лиш подружжю, але стає теж дуже часто причиною нещасливих життєвих трагедій.

Одна з таких родинних трагедій трапилася недавно в Мільно. Її героєм був щим разом мужчина. Одного з мешканців Мільно переслідувала від кількох літ просто хвороблива заздрість. Йому завжди здавалося, що жінка його зраджує і що виїшла за нього заміж тільки для грошей. На кожному кроці намагався він привести жінку на грізному вимку, однак воно йому ніколи не вдалося тільки тому, що жінка навіть і не сміялася зраджувати чоловіка. Та йому це не могло ніяким чином вистітисся в голові і він все думав, що жінка має так добре згирати за собою всі сльози.

Одного дня жінка відійшла заявляючи, що їде в гості до своєї сестри. Очевидно, що заздрисний

чоловік знову дошукувався в тому її викрутів і зради. Кілька годин думав над тим, в який спосіб приловити свою жінку на зраді й доказати їй, що вона його не любить. Вислід відбув він нараду зі своєю довіреною служницею, яка помагала йому ввесь час слідити жінку. Після тієї наради велів він служниці вислати до жінки таку телеграму:

„Пані сьогодні умер на удар серця. Чекаю на вашу інформацію — Дора“.

Вже по кількох годинах побачив він на своєму приватному щастя авто, що заїхало під дим зі стримованого швидкістю. З авто висіла жінка та її служниця.

Тоді „небіжчик“ поклався негайно до ліжка й понав справді грати роль небіжчика. Кілька секунд пізніше до кімнати вбігла жінка зі служницею. Побачивши чоловіка на „смертній постелі“ вибухла емоційним плачем і почала

крізь сльози лебедіти про своє щастливе життя з чоловіком, яке так несподівано трагічно закінчилося.

Почувши такі слова, „небіжчик“ усмінуся, встав із „смертної постелі“ та почав перешувати жінку за свій експеримент, який хотів лиш перекопати чи вона його справді любить.

Наслідки були зовсім несподівані. В тому випадку заздрисний чоловік не сподівався такого закінчення. Спонтанічна жінка впадала „небіжчиком“ таку „родинну сім'ю“, що її вичула не тільки голова заздрисного мужа, але й кухонні начиння та прилади, що в тому миті попали жінці під руку. На щастя обійшлося без погроз і подружжя погодилося, тільки служниця-шпигун мусіла негайно покинути дім та пошукати собі в іншому місці щастя.

Династія білих раджив.

Недавно минуло 100 літ щасливого володіння династією Бруків у Сараваку. Саравак — це область, що займає 50 тисяч кв. миль на півночі Борнео і має коло мільона мешканців, давняків та інших напівдиких племен.

ОСНОВНИК ДИНАСТІЇ.

Першим білим радживою був Джеймс Брук, уроджений у 1805 р. Він був шибайголом і чувався в Сараваку наче риба у воді. Коли вибухло повстання проти султана, Брук взяв себе до диспозиції володаря Сараваку. Коли повстання здавили, султан рішив зректися престолу в користь англії і в 1836 р. Джеймс Брук вложив на свою голову корону.

За 27 літ свого володіння Брук очисти морське побережжя від піратів, бився з ашанми черепів, які жили в горах Сараваку. Уперше між тими двома походами вступив він вихати до Лондону, де його вітали як героя. Не зважаючи на всі різні любовні пригоди Джеймс не був конатий і помер, не залишивши ніякої нащадка. Зате в завіданні визначив він свого наслідником свояка сера Шарпа Брука.

Другий білий раджив зумів за короткий час здобути таку пошану, що піддані династії його наче на якусь божество. Він поширив серед мешканців сильно хліборобство, однім противився при тім введенню промислу. Будувал теж лінійці, школи, водотяги та організував армію та поліцію.

ВАЙНЕР БРУК.

Коли в 1917 р. Шарп Брук помер, протримав по ньому Вайнер Брук.

Тепер він уже сивоголобий добродій і значає гарними прикметами. Разом з своєю жінкою, дочкою лорда Ілмера, переїхав на частину року в Лондоні. Ізвідать він туди і назад літаком.

Раджа турбується до тієї міри до своїх підданих, що дуже нердо жуєть у краю туристів, які поують туди своїми грошми, перемішуючи їх у жадних намірах протів. Коли минулого року одна з корабельних сплок хотіла взяти Саравак у власний контроль, раджа зміцнив відмову і не дозволю.

РАДЖА І ЙОГО ПІДДАНИ.

Білий раджа зуживав всі доходи своєї держави на поліпшення життя своїх підданих.

Закони Сараваку наче протилежні англійським законам. Ніякої дрісної статті в Сараваку нема і кожний громадянин може лиш хоче, дістати авіденцію в раджу.

Теперішній раджа має три дочки і одного сина. Отже його престіл має перейти на свояка Антона Брука, який уже приїхав до Сараваку, щоб на місці приготуватися до майбутньої державної праці.

9-ПІТНІЙ ГАНГСТЕР.

Сторож каміниці при вул. Дюкони в Парижі приловив у себе в пивниці двох крадіїв, які крали пляшки з вином. Старший з них був Другий, якому не було більше як 25 літ. Він був спершу боронитися палицею, яка була в його руках, і відвел на полицю старшого.

Там він гордо заявив: — Я — член шайки гангстерів і вбивав там як ч. 11. Мене аж три рази вбили. За крадіж торбички в жовтій куртці Монпарназі, за крадіж другої торбички і за подорож заїзцем.

Найцікавіше у цілій справі те, що цей 9-півний гангстер справді не бреше, а каже правду. Він син білої родини, а не чорної.

Який зміст польського ультиматуму?

Дотепер офіційно ще не подали змісту польського ультиматуму до Литви, ані навіть його речини; у цій справі преса висловлює різні міркування.

„Вечур Варшавський“ твердить, що Польща домагається:

- 1) наладнання дипломатичних і консулярних взаємин,
- 2) наладнання поштового й залізничного зв'язку,
- 3) зміни точки литовської конституції, яка казав Вильню столицю Литви,
- 4) всестороннього права розвитку для польських меншин, загарантованого взаїмним договором,
- 5) торговельно-митного договору,
- 6) сатисфакції за недавній інцидент.

Інакше уявляє собі польський ультиматум „Варшавський Дзєнік Народови“:

- 1) новий литовський уряд, що співпрацює з Польщею, співпраця ген. штабів,
- 2) польська морська база у Клайпеді,
- 3) гарантії для польської меншини,
- 4) мілітарні гарантії.

„Хвіла Вечорна“ згадує крім того про наладнання плавби на Німані та участь польських представників у слідстві у справі інциденту.

Як твердить литовська преса, польський ультиматум відкидає литовську ноту з 14. ц. м. домагається лише наладнання дипломатичних взаємин.

Польський уряд чекає на відповідь до нині (субота) до 23. години.

У варшавських політичних колах твердять, що домагання польського уряду помірковані, але рішучі і безкомпромісові.

ЛИТОВСЬКИЙ УРЯД РАДИТЬ НАД ВІДПОВІДЬЮ НА ПОЛЬСЬКИЙ УЛЬТИМАТ.

ПАТ довідується, що вчора ввечером, як лише польська нота наспіла до Ковна, литовський уряд зібралася на нараду, що проходила до год. 2.30 вночі. Нині литовські міністри гадять від рана з односторонньою полудневою перервою.

НІМЕЦЬКИЙ ЧАСОПИС ОСТЕРІГАЄ ПОЛЬЩУ.

Обговорюючи протилитовські маніфестації у Польщі під гаслом „Литва має вернутися до Польщі“, „Гамбургер Фрейдєнблат“ звертає увагу, що Польща не може займати Литви, вважаючи аншлюс Австрії прецедентом, бо Австрія прилучилася до Німеччини добровільно, тимчасом Польща може здобути Литву хіба війною.

ПЕРШОРЯДНОЮ ЛЬОКАТОЮ КАПІТАЛУ
Є У ДІЛ

Пром-банку,

Львів, ГРОДЗИЦЬКИХ 1, І. П.

тел. 292-15, 290-15.

Нова большевицька дипломатична диверсія

ЗАСУДЖЕНА НА НЕВДАЧУ.

Літвінов виступив з ініціативою негайної конференції більших держав без Німеччини, Італії та Японії. Лондонський уряд не вважає за відповідне цю пропозицію поважно розглядати. Англіїці вважають, що ініціатива Совітів

лише заохотить ситуацію. Лондон переконаний, що цією пропозицією хоче СССР вернутися у кола рішучих дипломатичних чинників Європи.

Жертви бомбардування Барсельони.

Вчора (в четвер) налетіли національні ескадри на Барсельону. Згідно з вістками, під час бомбардування загинуло понад 100 осіб; число раниених куди більше. На звук алармових сирен місто опустіло, населення поховалося до спеціальних схороніщ і до тунелів підземної за-

лізниці. Налет національних літаків тривав кілька хвилин; за той час вони скинули мало бомб, але одна бомба впала на вхід до підземної залізниці у хвилині, як там було дуже багато людей; друга бомба впала в ринок.

Наймодніші матеріали
жіночі і мужеські сукна
поручає у великій виборі

Дім Моді Львів
Марійська
Площа
Новий Європейський Готель

З відчитової сали.

Д-р З. Петрів: Стан і потреби міських кооперативів.

Дня 16. березня відбувся черговий виклад в Т-ві Українських Кооперативів на тему „Стан і потреби міських кооперативів для задоволення різних потреб, промислових, ремісничих і т. п.“. Прелегентом був ревізор д-р З. Петрів. Завдання прелегента було нелегке. Треба було дати огляд розмірно невеликої групи кооперативів — 98, зате дуже зрізаних і щодо роду своєї діяльності і щодо організаційних властивостей. Входить сюди торговельні кооперативи, видавничі, ремісничі, помісничі, промислові, робітничі і т. п. Референт сформулював маетковий стан тих кооперативів та їх господарську діяльність, вказуючи при деяких намічених групах кооперативів, як та діяльність кооперативної праці просперує за границею.

Реферат був добре оброблений, цікавий та викликав незвичайно оживлену двогодинну дискусію, заініційовану секретарем Т-ва ред. А. Жуком. У дискусії брало участь 10 осіб. Головні увагу звернено в дискусії на недомагання в організації різного роду промислових кооперативів та на брак патронажної опіки над ними, як також на потребу організації робітничих кооперативів праці.

Черговий виклад відбудеться в суботу 19. березня, таксамо в 18. год. у Домі Української Кооперативної при вул. Техніській 1. Реферувати буде інсп. А. Гаврилюк про кооператив на Лемківщині.

ХОЧЕТЕ ДОБРЕ ПРОДАТИ
СВОЮ РЕАЛЬНОСТЬ
АБО ЇЇ ЗАМІНЯТИ?

ДАЙТЕ ОГЛОШЕННЯ ДО
НАШОГО ЩОДЕННИКА

Р. СЛОВЦОВ.

Як Рєпін малював „Лист запорожців до султана“.

У „Послєдніх Новостях“ з 24. ц. п. р. помістив відомий історик Р. Словцов цікаву статтю з приводу появи великої монографії про славного малювача І. Рєпіна відомого історика мистецтва Ігоря Грабаря. Образ Рєпіна „Запорожці“ який у нас популярний, що нещодавно присвячено буде довільний дещо про його історію.

Літо 1878 р. Рєпін провів у Амбразеві підмосковському маетку відомого промисловця-миліонера Мамонтова. Як завжди він був повний гостей: мистців, музик, письменників, учених. Тут Рєпін почув оповідання про кумедний лист, складений колись запорожцями у відповіді на високолетню і тріану грамоту султана Магомета IV., який пропонував їм перейти до нього у підданство. Ця забавна і містична малюнок Рєпіна відповів, що добре характеризував побут та обичаї запорожців, дуже сподобався Рєпінові і відразу надхнула його. Артіст змалював такий олівцевий нарис, який має таку підпис автора: „Абрамцево, 26. червня 1878 р.“ Загальний характер майбутньої картини тут уже виразний і навіть окремі намічені у малюнку фігури перейшли до картини. Тема зацікавила Рєпіна до живого і перелетний жарт розгорів у нього великий задум. Але як це було у Рєпіна, минуло кілька років закінчив він свій план. „Запорожці“ він закінчив швидко в 1891. р. Історію, як постане

славний образ, оповідає І. Грабар у II-ім томі великої біографії Рєпіна, використовуючи і тут невідомі досі матеріали.

Занятий як звичайно кількома образами відразу, Рєпін у 1888 р. працював багато над українським образом „Досвітків“ і основно над „Запорожцями“. Його захопив до цього під час своїх відвідів у його робітні в 1880. р. Лев Толстой. Письменника дуже зацікавили „Запорожці“. Повідаючи про це Стасова, Рєпін писав: „До „Запорожців“ він піддав мені багато гарних і дуже пласичних подробиць першорядної ваги, живих і характеристичних. Видно було, що це мистець в історичних працях; я готов був виділяти його за ті натяжки і як він це, доречі, приємно зробив. Це великий мистець і хоч він ніодного натяку не висловив, все-ж я зрозумів, що він уявляє собі зовсім інше запорожців і очевидячки безмежно вище моїх викрутасів. Ця думка так перекинула все в мені, що я рішився покинути ту сцену — такою вона видалася мені дурною; я буду шукати іншої, в запорожців. Треба взяти повніше, ширше; я покинув відложити її на бік і знявся українським козачком „На досвітках“.

„Між цим останнім образом і „Запорожцями“ — пише І. Грабар — є дещо спільне в трактуванні самої ідеї: оба вони побудовані на тій смішці, але в „Досвітках“ сміх буденний, сучасного Рєпінові українського села, а там сміх — козацький, легендарний, „гомеричний“ сміх, доведений до деякого символу безмежної ширини Запорожської Січі. Тимто він прикластився пильно до „Досвітків“, не покидає „Запорожців“ пошуків до моменту відвідів Толстого настільки, що їх можна було показати майже як готовий образ. Що він не покинув

„Запорожців“ видно з дальшого листування зі Стасовим: „Я досі не міг вам відповісти, а всьому винні „Запорожці“. Ну і народське ж... Як тут малювати? Годова обертом іде від їх гаму і шуму. Ви мене ще хочете захохотувати: я надовго перед вашим листом зовсім несподівано відвернув полотно і жартма рішив узятися за палітру і ось уже два тижні я попросту без відданку живу з ними — не можна розстатися, веселий нарід. Недурно про них Гоголь писав. Все це правда. Чортівський нарід! Ніхто на цьому світі не відчував так глибоко свободи, рівності і братства. На все життя Запорожці залишилися свободні, нічим не піддані, в Туреччину пішли і там свободні живі, доживає. Якже тут роздумувати — нехай це буде і дурний образ, а я таки його намаюю — не можу“.

З цього видно, що Толстой скоріше підбадьорив Рєпіна взятися сильніше за „Запорожців“, ніж оховадив його. Рєпіна так захопила ця праця, що він поїхав на місце давнього Запорожжя і довго студював там типи нащадків авторів листа до султана. Вислідом цієї подорожі було маса студій та рисунків, які він небагато використав.

Але на досить довгий час інші образи „Хрестинний похід“, „Не ждали“ та „Іван Грозний“ відсували „Запорожців“. Але коли і взявся за них, Рєпін знову на якийсь час покидає образ для задуму зовсім іншого роду. Це була більша картина „Святитель Николій спасає від смертної кари трьох невинно-засуджених у місті Мирях Лівійських“. Рєпін скінчив картину і два її варіанти в 1890. р. Так переміг останню перепону на шляху до „Запорожців“. „Та як — питається Грабар — може він їх закінчувати писав. Миколай Миліткін

НОВИНКИ.

— Лиси, пелеринки, краватки з футер вико-
аує і поручає Юліан Гаушевський, Львів, пл.
Капітульна 3. І. телефон 254-46. 3229

— Громадяни, хочете мати свій першоряд-
ний ресторан у Львові, ходіть до Михайла
Шпака, Ринок 11. 603 —3

— Зізд деканів відложений. Митрополітний
Ординаріат у Львові повідомляє всіх Всх. ОО.
Деканів, що з непередбачених причин їх зізд
відложений і відбудеться аж по Великодніх
Святах.

— Про наших бачивців говоритиме о. д-р
Костельник у Стрию в неділю 20. ц. м. у ря-
мках викладів Богословського Наук. Т-ва. Ви-
клад відбудеться в селі Нар. Дому, початок:
год. 5.30 попол.

— Нова управа Львівського професійного
Союзу Арт. Пластиків вибрана на Загальних
Зборах Т-ва 10. ц. м. така: С. Крамарчик, голо-
ва, Заступники голови: Л. Тиронич і Р. Сель-
ський, секретарі: С. Кусиш і С. Тессер, скарб-
ник І. Іванець, господар О. Ган. Члени управи:
В. Брайтер, А. Кишівоблоцький, В. Ласовський,
Г. Штрєм і Т. Тишкевичева.

— Духовенство коломийського деканату і па-
рохіяни м. Коломиї відзначають 27. березня ц. р.
70-ліття уродин і 30-ліття деканства о. прл.
Олександра Русина святочним обходом, на який
зложиться: 1) торжественна Служба Божя; 2)
академія і 3) комерс. Привітні слати на адресу
комітету: Коломия, Народний Дім, вул. Косцюш-
ка ч. 25. — Ювілейний Комітет.

— Ремісничо-Промислові Бурси м. Львова ула-
джують 20. березня ц. р. в год. 18. (6) в селі
Т-ва "Зоря" при вул. Вірменській 25. Концерт у
честь Тараса Шевченка. Вступ за програмою.

— Організація адвокатських апікантів у
Львові візнає всіх апікантів, які не мають ще
року адвокатської практики, щоб безумовно

явилися в суботу 19. ц. м. в год. 19.30 вечором
в доміції т-ва при вул. Коперніка ч. 7. І. Спра-
ви дуже важкі.

— В нинішній тижневій Класової Лютерії
впали м. ін. такі більші вигри: 25.000 зол. на ч.
37572, 81160; 15.000 зол. на ч. 46810, 159344;
10.000 зол. на ч. 69986; 5.000 зол. на ч. 30800;
74185, 138826, 156044; 2.000 зол. на ч. 42864,
66838, 117684, 139622; 1.000 зол. на ч. 38132,
46645, 69165, 101640, 112968, 114904, 125077,
138226; 500 зол. на ч. 2069, 7804, 10154, 11140,
30548, 51930, 52428, 62034, 71306, 85958, 88745
109720.

— Великодні ферії у школах. Куратор
львівської шкільної округи видав обіжницю у
справі великодних ферій у школах, що згідно з
розпорядком міністра освіти тривають засадни-
чо 7 днів. Отже цього року великодні ферії в
польських школах будуть тривати від 13. до 19.
квітня; в українських школах від 21. до 27. квіт-
ня ц. р. У школах, в яких святкують свята римо-
кат. і гр.-кат. обряду великодні ферії будуть
тривати від 14. квітня до 27. квітня ц. р. Мо-
лодь гр.-кат. обряду, що дозвляє до шкіл, в
яких святкують свята римо-кат. обряду, слід
звільнити від науки від 13. до 27. квітня ц. р.
Жидівська молодь буде звільнена від науки на
свято пасхи в дні 22. і 23. квітня ц. р.

— Українські авіації в тижні від 20—26. ц. м.
В тижні від 20—26. ц. м. передаватиме львівська
радіостанція невеличкі три авіації для україн-
ців. Це буде короткий концерт українських хо-
рів з кружків в понеділок 21. ц. м. в год. 14.10
—14.20, у якого склад увійдуть композиції:
Було колись, Ви хотілиб спити і Ой ходила
дівчина, далі тогож дня в год. 18.10—18.20 гу-
тірка для хліборобів інж. Оксани Дучимінської
„Як переконувати обирин", якої напевно ціка-
во послухати всі селяни-українці. У вівторок
22. ц. м. почуємо зі Львова в год. 18.10—18.20
гутірку про „Український спортовий рух", яку
виготовить редактор відомого спортового ча-
сопису „Змат", Євген Зиблікевич, і врешті в
середу 23. ц. м. буде як значино в год. 13.45—
13.55 тижнева газетка по українськи з Вар-
шави.

— Ограбили селянина до нитки. Двох львів-
ських обманців ограбили минулого четверга
старого селянина Миколу Мізерак з Острова
пов. Бібрка. Зустрівши старого селянина на
вулиці один з обманців випередив його кілька
кроків і підняв з хідника портфель, що його
сам виступив на землю. Здивованому селянино-
ві зайняв, що найшов 600 доларів і запропону-
вав йому, що поділиться найденною сумою під
умовиною, що Мізерак не буде повідомляти полі-
цію про знайдені гроші. Саме тоді надійшов
спільник обманців і накинувся на обох з лайкою,
що це його портфель і що в ньому були крім
доларів ще золоті. В одній брані при вул. Русь-

кій обманець перешукав кишені селянина і за-
брав йому 70 зол. кажучи, що це „його гроші".
Після того оба обманці втікли. Ограблений се-
лянин пішов на поліцію, де показав йому аль-
бом з фотографіями обманців, але пошкодо-
ваний селянин не пізнав обманців і зажури-
вся до дому.

— Львівська хроніка. В четвер вечором дві
пни скарбові урядовці В. Тодт та Ян Даміскі
почали стрілянину в ресторані Е. Друкер при
вул. Сикстусській ч. 37., підчас якої Тодт тяжко
зранив свого товариша Даміскібу. Тяжко ране-
ний помер годину пізніше у шпиталі. — Поліція
арештувала 25-літню Марію Шарманську під
закидом убивства своєї дитини. — З помешкан-
ня С. Кошера при вул. Явиги ч. 22 невідомий
злочин вкрав футро, срібло і 80 зол., вартості
1660 зол.

— За грабінницький напад на урядничу
почти у Ферлеві вночі 1. вересня 1937. р. відомо
відають перед судом присяжних у Березані
Грицько Козак з Липовець, Ян Юзвін з Митини,
Андрій та Осип Шкоруди з Лоя, Грабінники
забрали 360 зол. готівкою і революер марки
„Наган" з 7 набоями. Спершу поліція арешту-
вала братів Щербанюків та коло 20 молодих
українців, мовляв, це члени ОУН, виконавці ці
напад на урядничу поштового уряду у Фран-
ві. Шобно припавок виявив дійсних грабін-
ків і по трьох місяцях побуту у в'язниці вики-
на волю українці з арештів у Березані.

— Підземні коридори в Пушчу. Підчас сані-
таційних робіт при вул. Замковій в Пушчу
відкрили підземні коридори з часів панування
ордену хрестоносців. Коридори вели від в'язниці
до давньої школи і дуже добре збереглися. Со-
діються, що вдасться відкрити теж далші під-
земні коридори давнього замку в Пушчу. Це
перші сліди підземних фортифікацій намір-
ського міста Пушча.

— Краєва хроніка. Перед судом присяжних і
Станіславів відбулася розправа проти 19-літ-
нього Осипа Бажанського з Майдану пов. Стані-
славів, якого прокуратор притягнув до від-
повідальності за злочин державної зради й ст.
97 § 1 к. к. (приналежність до ОУН); за від-
падом костела в Сухій Ліщині коло Боднарів пов.
Станіславів. На основі вердикту присяжних суд
дів трибунал засудив Бажанського на 12 років
в'язниці. — На станції в Рогатині перекладав
вагон особово-товарового поїзду, що їздив з Ма-
дорева до Тернополя, підчас пересування ва-
гнів. Чотири особи легко ранені. Перерва з на-
лізничому русі не було.

— Вулканичні скли в Гімаліях. Індійське
геологічне товариство з Нью Делі повідомля-
ло, що в Гімаліях відкрито смугу вулканічних
скал, довжини 12-миль. Скали починаються в
полудне від Астор і тягнуться на захід до
Драс.

ського"? Від часу першого нарису минуло 10
років. Не можна працювати над твором 10
років без шкоди для його свіжості та одно-
значності. Репін працював над „Запорожцями"
в ті роки, місяці і дні, коли він малював такі
основні різні образи як „Проводи новобранців",
„Дрестний похід", „Не ждали", „Іван Грозний",
„Микола Мирайський". Який-же міг вийти
образ, початий раніше і що пережив їх? Або
ми повинні були втягнути в себе поступово всі
різні тієї панорами, що з року на рік змінюва-
— що було попросту дике і для гармонічного
Репіна неприйнятне, або він повинен промо-
вити мовою останнього щодо часу його попе-
редника „Микола", що було доречно і для Репі-
на єдиною природне. Так і вийшло. „Запорож-
ці" не своїм задумом, очевидно і не своєю
сумою, але усім мистецьким змістом свого ви-
раження і головним майстерним підходом —
від кисті, тіло від тіла „Микола". Не
тільки тут зовсім те саме загальне кольори-
стичне враження, але зовсім те саме небо у за-
раві і той самий ефект дієвих зарисованих о-
сіб. Начеб Репінові не достало уяви зобразити
іншу обстановку та іншу природу.

Тут ми підходимо — говорити далі і. Гра-
бар — до суттєвого моменту Репінської твор-
чості — недостатки уяви, не тільки у „Запорож-
цях" і „Миколі", але в усьому мистецтві Репі-
на. Недостатки уяви ще не біда для мистця. Й
не було ні у Веласкеса, ні у Франса Гальса, ні
у Гольбейна. Але вони, за дуже рідкими виня-
тками, не бралися за теми, що не відповідали
їх хистові і для них не під силу, а Репіна, наче
павини, вони саме приваблювали: „Софія",
„Запорожці", „Микола", пізніше „Іван за мною",
„Сказано" та ін. Але так само як в „Івані Грозні"

Репіна вирятувало від невдачі, велике завдан-
ня експресії, на боці сюжету та історії, такса-
мо і в „Запорожцях" подекуди вирівнювало лі-
ній завдання, немов-то другорядне для даного
сюжету, тільки супровідне, для нього — за-
дання сміху.

Проблема сміху давно займала Репіна.
Між його рисунків є ціла їх низка присвячена
наміркованому темі сміху та театральній брех-
ні підчас вистави водевілю. На великому силь-
но роззятому аркуші ми бачимо 16 розсмія-
них глядачів усього віку. Зусилля витрачене
на них Репіном — нічого в порівнянні з тим,
яке коштували його „Запорожці". Коли порів-
няти нарис з різної доби, то бачимо як зро-
стає тема сміху шораз міцніша і більше пере-
конлива. Дикий, безшабашний, дивовижний
сміх „Запорожців", тимесливий Репіном до ор-
гії реготу і стихії гауму та кепкування. Сміх
переданий тут передовсім у його фізіологіч-
ній природі і ця його сторінка простудіована
так, як її не простудіовані ніодні мистець у
світі. Коли зажити передачу всіх можливих
ступнів сміху, то Репін довгою, занятаю пра-
цею, невпинним перерисовуванням і виправ-
лянням, досягнув такі успіхи, що на підставі кіль-
ка-хити голов запорожців можна скласти ви-
черпний своєрідний атлас сміху.

При цьому він сумлінно досліджував запо-
рожський побут — зброю, порохівницю, ношу,
прикраси, муз. інструменти так, що ця картина
вийшла найбільше історичною в археологіч-
ному значінні, з усіх Репінських праць. Репінові
вдалось, що має замало матеріалів, які прива-
ля Запорожжя в 1880 р. і він вийшов за новими
— вже не на Дніпро, а на Кубань, де сподівався
знайти новий запас типів.

...У 1889 р. образ був скінчений. Ізбу-
про дрібниці. Але в останній хвилині Репін
завсідні, починає тут і там П перерисовувати.
Годі не було ще крайньої праві фігури запоро-
жця, що стояв плечем у білому плащі на
шанки. Його місце займав обернений у проті-
в сміху товстий запорожець. Тому, що Репін
ла голова видавася якби повторенням голови
терезяна з синими вусами в шапці, порту. Репін
рішив на його місце поставити будацького
чачи до п'яздача. Приятелі мистця, щоб впро-
дити одну з найкращих постатей на образі, на-
мовили його, заки він П літре, зробити з на-
копів. Так повстала незвичайна „Студія запоро-
жця" з датою 1890 р. що не
одешила до Стокгольму до збірки Мюссена.

З нагоди 20-ліття його праці виставили в
виставі 1891 р. у залах Академії Мистецтв
виставу його праць. Було там 298 його праць
між ними і „Запорожці". Образ, як і сподіва-
вся Репін, купив цар Александр для Російського
Музею за 35.000 рублів — найвищу суму, яку
до того часу давав російський мистецтво.
Проти та інші продані образи Репін купив у
тебській губернії на березі Західної Дніпро-
восток „Здравнево" 108 десятих з господарсь-
ким садом і наладженим господарством.
Після вистави у Петербурзі образ переклав
Москві, де він зробив не менше враження.
„Запорожці" були на виставі у 1889 р. в
Мюнхені та Будапешті, і на обидвох виста-
ві отримали золоту медаль. Заки відкрито
свій музей Александра III, „Запорожці" зна-
лися в Ермітажі і там залишались до
досі. Варинг Третиковської галерії переклав
1931 р. до Всеукраїнського харківського музею.

Направа жіночих торбинок

та продаж найкращої шпиритної салі-
терії по найнижчих цінах тільки в
Робітні Рингарино-Галантерейні
А. БАРЕР, Львів, Сикстуська 2,
побіч фірми Саламандра.

Театри.

Великий Театр:
Субота 19. III. год. 7.30 веч. „Донгого
Томма“.
Неділя 20. III. год. 3.30 веч. „Донго-
го Томма“. Год. 7.30 веч. „Донгого Том-
ма“.
Понеділок 21. III. год. 7.30 веч. „Донго-
го Томма“.

Театр Рингарино:
Субота 19. III. год. 7.30 веч. „Ми були
молочні“.
Неділя 20. III. год. 12 а. веч. Іван Ос-
тапів Бах, фортеп. Т. П. М. Год. 3.30
веч. „Ми були молочні“ (для молоді не
допускаємо). Вечером вистава імена.
Понеділок 21. III. год. 7.30 веч. Мель-
фор Бахматов. Акт. вестр репортажів.

**Український Нар. Театр ім. І. Тобіле-
вича**

СКОЛІВ:
19. III. Ораша.
20. III. Шаріа.
21. III. Довбуш.
22. III. Орфей у Німці.
3. Сьогодні це театр до Синевідська,
Богдана і Довбуша.

**Український Народний Театр ім. М.
Садоського.**

БЕРЕЖАНІ:
19. III. Маруся Богуславка.
20. III. Подружжя мети.
21. III. Гетьман Полуботок.

ПІДГАЙЦІ:
22. III. Хмара.
23. III. Пела Вексиди.
24. III. Подружжя мети.
25. III. Мазепа.
26. III. Гетьман Полуботок.
Управу Театру приймає до хору добру
співачку, акторів і творців. Зголошен-
ня присилає wraz з сценарієм до те-
атру.

КІНА.

АПОЛОН: „Вулиця А“ ерот. фільм.
АТЛАНТИК: „Жанки над пропастью“.
БАЛТИК: „Діє сто, вона одна“.
ВАНДА: „Контрабас“ „Діє сто, вона одна“.
ГРАЖИНА: „Коспівшо від Радзиви-
дичи“.

ВІРПОЛ: „Я вивчаю“.
КАСІНО: „Богемський металець“ (Дж.
Меллоуелл).
КОМЕДИК: „Шулерів роман“ із Са-
мюел Гетті.

МАРКУСЕНЬКА: „При люті“ „Два
жовтеньки“ Пат і Патахон.
МЕТРО: „Два редактори шалі“.
МІРАЖ: „Чарівні очі“ (Марта Егерт)
і комедія з Ем. Кантором.
МІРАЖ: „Товариш збрив“.
НАКО: „Галка“.

ПАЛІС: „Діє сто, вона одна“.
РАІ: „Фільм з 18“.
РІВІВ: „Діє сто, вона одна“.
СВІТ: „Діє сто, вона одна“.

СТІПЕН: „Чар богем і ревія“.
ТІН: „Діє сто, вона одна“.
УТІКА: „Діє сто, вона одна“ та ревія
ХІМІКА: „Діє сто, вона одна“.

ФОТОПЛЯСТИНОК:

(із Маріївська 8).
Еспанія — Валенсія, Гранада.

ФОТОПЛЯСТИНОК „Святковід“ (існує
і в інших 4 7):
„Канада“.

Львівське Радіо.

Субота, 19 березня 1938.

6.15—8.00 Радіоакція акцій, 11.15 Для
дітей: Співальні пісеньки, 11.40 Творча
Підприємство з п. 12.00 Подушкова
акція, 12.45 Концерт балетів, 13.20 Тел-
візійна скринька, 13.30 Господарська віс-
тія, 13.45 Театр Уман для дітей: „Про-
кота, що зодна вимовила дорогами“, за
еса. Калініна, 16.15 Рок концерт орк.
мандоліни, 16.50 18.35 Актуальна гу-
торка, 17.00 Сповіді про Пасху, 17.15 Від
Атти до Байрагету: Галка рі-
ва Олімп, 17.30 Наша програма, 18.00
18.50 Спорт, 19.10 Хор, вокальні твори,
19.35 Програма на завтра, 11.00 Іменина
з Бельведері, Горі, 19.50 Промова про
Моділіяного присячника Я. Пасху, 20.00
Орк., мішаний хор; у перерві
з год. 20.45 Веч. дитячий, актуальна гу-
торка, 21.00 Рок концерт, 22.50 Ост. віс-
тія, 23.00—23.30 Музика з п.

Неділя, 20 березня 1938.

9.00 Сигнал часу; 9.30 Вечірня свід-
фелія бутів; 9.40 Кілер-Вел „Рало-
ці“ увертюра з п.; 9.50 Про помилки в

**Позрі Єдині українські
шаферські курси**
Проважені українськими фаховими силами, поруча-
ються всім, що хочуть здобути всестороннє знання
в ділянці моторизації та залізничної про-
житок. — Інформація і вліси щодня.
Львів, вул. Сикстуська 43. — Телефон 271-35.

плесанні калусті та пастильних рости;
козо год. 10.30 після богослужіння Му-
лика з п.; 11.22 „Блакитні мей“ про-
гудка по держ. факс саской порцел-
ли в Мюлі; 12.08 Сімф. поранок; 13.00
Фільм огляд; 13.30 Сальон. музика, пі-
сеньки, форт. дива, гармонійки; 14.45
Для сестр: Огляд ринків різних продук-
тів, Вояки на війні; 15.45 Для дітей:
„Колі Великий Наполеон був ще ма-
лий“, Музика з п.; 16.05 Оп. арії у вик.
Серг. Венонія в супр. форт.; 16.25 Шот-
ландські півні Богослова, соп., скрипка,
вокал, форт.; 16.45 Орк.; у перерві козо
год. 17.30 Хваліща бера студії; 18.30
Театр Уман; „Спокуса“ Зла. Маршон-
ського; 19.35 Про Саломею; 20.00 Рок-
концерт у вик. Л. Саломею (сопр.) і
сак. трія; 20.35 21.00 Спорт; 20.40 Політ.
огляд; 20.50 Веч. дитячий; 21.15 „Та вої“,
„Нова весна“; 22.00 Форт. ретсталь. Пер
Модар Вераке; 22.35 Саломею компози-
торів з п.; 22.50 Ост. віс-тія; 23.00—23.30
Легка музика з п.

Понеділок, 21 березня 1938.

6.15—8.00 Радіоакція акцій; 11.15 Для
дітей: Вечірні гори, гудка для стар-
ших дітей, Музика з п.; 11.40 Із мар-
фонем у шпеских меремарок; 12.08
Подушкова акт.; 13.45 Камеральний кон-
церт: Р. Савицький фортеп'яні, Р. Криш-
талевський скрипка, П. Пешенічка віо-
лончелла (В. Барвінський фортеп'янове
тріо з моль оп. 1 а) Анданте сентімен-
тале — по ко пю мосо, б) Анданте, в)
Алєгро джозоз (алі коломиїна); 13.10
Легка музика з п.; 14.55 Вірши; 15.00
Трохи пісн, трохи слів; 15.20 Висучі
віс-тія з мюта та проваїші; 15.30 Госпо-
дарська віс-тія; 15.45 З мінею по краю;
16.15 З гітарою по подвір'ячу, словес-
но му акт.; 16.50 19.50 Актуальна гуторка;
17.00 Приїжді населення; 17.15 Чайков-
ський: Квартет оп. 30 ес-моль; 17.50 18.50
Спорт; 18.10 Як перекозувати навіз, в у-
країнській мові анг. лок. Оксана Дучи-
мисина; 18.20 Ерна Зок, п.; 18.35 Горт.
Гантман — у 75-х роках уродили; 18.55
Програма на завтра; 19.00 Вечірня акці-
я; 20.00 Вечірня акція, концерт у вик.
орк., соп., у перерві з год. 20.45 Веч.
дитячий; 21.40 Літер. вокалі; 22.00 Сімф.
концерт, орк., скрипка; 22.50 Ост. віс-тія;
23.00—23.30 Легка музика з п.

ЗАКОРІОННЕ РАДІО.

Субота, 19 березня 1938.

БЕРЛІН 19.10 Песнякарі та віртуозів,
20.00 21.00 „Кілея фон Тарас“ муз. ком.
Шрекера, 22.30 Легка а. ес. танк. музика,
ВІЛГОРОД 18.05 Нар. музика, 22.15 Нар.
песні, БУДАПЕШТ 18.30 Циг. музика,
19.30 20.00 21.00 „Циганська вояжина“ оп.
Летера, ВІДЕНЬ 12.00 „Двадцять пенсент-
те“ орк. Моцарта, 18.30 Нар. пісн., 19.25
Концерт хору, 21.35 22.00 Концерт на
оп. 1 орк. „Амоль Дюжана“, ДРОУТІЧ 20.00
„Вірний“ оп. Вієта, 1 а. д. КОШІЦЬ 11.00
12.30 Віс-тія, 18.00 Д-р В. Куата-
Н-у А. Дутка „Дутка з тілесної під-
вади при вершині оури в Кошніах“, МІНХЕН
11.15 Діє сто, вона одна, 21.00 22.00
„Діє сто, вона одна“ оп. Джорджіа, ПРАГА
22.30 Легка музика, РАДІО ПАРИ 18.00
Для дітей, 18.45 Вок. дуети, 21.15 Песні,
21.30 22.00 Театр Уман, 22.10 „Вестр у
Париж“ муз. рок. програма, 23.05
Сімф. музика, РІМ 17.15 Танк. музика,
21.00 Комедія.

Неділя, 20 березня 1938.

БЕРЛІН 12.00 Орк., мандоліни, кса-
лфони, акордеон, 16.00 Вільска орк.,
20.00 21.00 Вільска а. ес. танк. вечір;
ВІЛГОРОД 18.00 Нар. пісн.; БРЕСЛІВ
20.00 21.00 22.00 „Вільска стрілець“ оп.
Люрінга; БУДАПЕШТ 12.30 Оп. орк.,
18.50 Циг. муз., 21.50 22.00 Вільска орк.,
ВІДЕНЬ 11.45 12.00 Фільм, орк., 15.40
Сімф. квартет, 17.55 18.00 Із сета про-
босівки, 19.35 Арії та пісн., Досталь ба-
рет, 20.20 21.00 Вільска орк., 21.30 22.00
Фр-мост. концерт; ДАВІШЛЯНДВЕН-
ДЕР 14.00 Катка для дітей, 22.50 Легка
а. танк. музика; КОШІЦЬ 9.00 Гр-кат.
богослужіння з ужгор. катедри, співач.
хор гр-кат. богослужіння, 18.00 Вокаль-
ський „Вуйко в Америк“ після відер-
челів на театру в Ужгороді, 18.45
Віс-тія; МІНХЕН 17.00 Рок. музика,
18.00 Радіоакція на теми шпеских нар. пі-
сень, 21.00 Муз. комедія, 22.00 Оп. му-
зика; МІНХЕН 20.00 21.00 „Саломею шпес-
керський“ оп. Росіні; ПРАГА 14.30
15.00 „Кармен“ оп. Вієта, 17.40 18.00
Сімф. концерт; РАДІО ПАРИ 18.30 Форт.,
20.00 Сімф., 21.15 Песні, 22.35 Хор, РІМ
17.00 18.00 Сімф. концерт, 19.45 Рок.
музика, 21.00 Концерт симф. орк., 21.30
22.00 Вільска орк.; СОФІЯ 19.30 Сімф.,
20.00 Скрипка; ШТУТГАРТ 19.15 20.00

21.00 „Фант“ оп. Гуно; ФІЛОРЕН-
ТІЯ 12.30 18.00 „Малюк Батерфлі“ оп.
Пуччіні

Понеділок, 21 березня 1938.

БЕРЛІН 18.00 Фільм, мелодія, 19.10
Дит. мистр.; ВІЛГОРОД 18.45 Нар. пісн.,
20.00 21.00 22.00 Опера; БУДАПЕШТ 12.05
Вільска орк., 13.30 20.15 21.00 Циг. муз.,
17.00 Хор, 18.15 Скрипка, 21.40 22.00 Твор-
чі Деїсін; ВІДЕНЬ 12.20 13.10 Рок-
концерт, 17.30 Арії та пісн., Ардезі те-
лор, 19.25 20.00 21.00 22.00 „Циганський
барон“ оп. І. Штрауса, ДАВІШЛЯНД-
ВЕНДЕР 20.00 Оп. музика; КОШІЦЬ
18.00 Концерт хору учнів семінарії в
Ужгороді (Воробейні, Петрівський, Ві-
дворський, Кошніц, Лісенько, Степанко,
Ніжніковський); МІНХЕН 17.15 Казер,
концерт, 21.00 Вок-мистр. концерт, 22.10
Сімф.; ПРАГА 21.30 Сімф. квартет; РА-
ДІО ПАРИ 21.15 Форт.; РІМ 17.15 Рок.
музика, 22.45 Танк. музика; СОФІЯ 19.30
оп. а.

БІРЖА.

Львів, 18 березня 1938

Гроші.

Купно-продаж: Бельгі белг. 89-37
88-90, Доллар американський 5,28-50, 5-6-0,
Доллар канад. 5-25-00—5-25-50, Факорен
год. 29-14—29-24, Франк фр. 16-80—
16-3, Франк швейцарський 19-10—19-10,
Фунт англ. 26-42—26-25, Гуальден ланц.
100-25—99-75, Корони ч. 17-40—16-10 Кор.
дан. 117-90—117-05 Кор. норв. 132-75—
131-80, Корони шв. 116-04—115-05, Ліри
італ. 22-00—21-10, Марк фінлянд. 11-68
—11-30, Марк нім. 102-00—97-00, Шил-
лінг австр. 89-00—84-00, Телр Авія 26-20
—25-95, Марк нім. срібні 112-00—107-00

Анци.

Банк Польський 110-00 Цукор, 35-00.
Вугіль 29-50, 29-10, Малих 60-0, Мо-
жеві 12-75, Островець 54-75, Стараховіч,
40-00, 33-00, Габербург 45-00.

Папери

4 і піл проп. внутр. 65-75, 63-00, 3 іна-
1 см. 78-00 серія немот. 3 поз. нм. 2 см.
77-00 серія немот. з комерс. 69-00 прем-
доа 38-00, 4 консол. 64-00
Тенденція слабша.

ЦІНИ „МАСНОГОЗУ“

Львів, 18 березня 1938 р.

1 кг. масла десерт. блонк. без оп. 3-45 зол.
1 кг. масла бочков. вид. з опак. 3-50 зол.
молоко 18—19 сол.
1 л. молока 2-90 сол.
Тенденція на масло й молоко здержана,
на яйця слаба.

ОПОВІСТКИ.

Подля. Батьківський Кружок гоміації
С.С. засідає в у Львові складне сердеч-
ну подяку управу фахової школи С.С. Ва-
сильків за виготовлення постявських
одягів на Шевченківське Савіто; зокре-
ма їм. проф. Катала Гургуліш за ви-
конання мистецтвних отриманих проєктів.
Вар. Митро Гуман Марії Г. Сестри Ді-
ректорці ірені за ласкаві удослідження в
праці. — Виділ. 628

Річні Звізанні Загальні Збори Укра-
їнського Товариства Допомоги Емігран-
там з України у Львові відбудуться в
неділю 3 квітня 1938 р. в год. 9. рано (а
в 10. год. при неможливості присут-
ні) у помешканні Т-ва Ринок 10, П. по-
ва Галку. Порядок нарад: 1) Відкриття
Зборів і обрання президія, 2) Відкриття
протоколу попередніх Загальних Зборів,
3) Звіт України і Ревізійної Комісії за
р.к. 1937, 4) Затвердження проєкту
бюджету на р. 1938, 5) Призначення абсо-
лутної неперервної України і вибір нової
України та Ревізійної Комісії, 6) Висес-
та звітні. Управа. 627

Загальні Збори тловошного Т-ва
„Сопі-Ватко“ у Львові, відбудуться
дня 27 березня 1938 р. в год. 9-й рано,
в селі при вул. Руській 30 в такім по-
рядком нарад: 1) Відкриття Загальних
Зборів, 2) Відкриття протоколу з ос-
татніх Загальних Зборів, 3) Звіт з діяль-
ності Старшини за 1937 р., 4) Звіт Про-
свіної Комісії, 5) Затвердження річного
звиту й удралення абсолютної Старшини,
6) Вибір членів Старшини та Просвіної
Комісії, 7) Установлення членської
вкладки на 1938 р., 8) Справа стату-
ту „С.В.“, 9) Висес і звітні, Коли в о-
значений годину не буде статуту при-
судженого комітету, Загальні Збори відбу-
дуться годину пізніше, без огляду на
чило делегатів, в прелевантності по-
внитух ухвал. — За Старшини „С.В.“:
Івж. Хропачук Михайло, голова, Савіж
Володимир, секретар. 624

На Рідну Школу зложив Ва. П.: Рок-
Т-ва Українсько-Руських Правників у
Львові 20 зол. вимість підпис на донос-
ну бл. п. Радичів Гладішівський; ро-
дичі Осні Буратинський, ав. з Хайна
20 зол. вимість підпис на доносну бл.
п. Сидора Голубовича. 625

МЕШКАННЯ

ТРИКІМНАТНЕ мешкання з ванною, ку-
хнею і повним комфортом на П. пів при
вул. Крашевського 22, від 1. 4. а. р. 626-3-3

КУПНО - ПРОДАЖ

ВИПРАВИ кухонні комплекти, скляні
зол. 65—, алюміній 99—, із міддю,
азбаком і т. д. поручає Роттер, Ле-
Гонів 37. 626-2-4

ФОРТЕП'ЯНИ — ПІАНІНА зламали, зго-
товлені як нові, поручає дешеві Гана,
Львів, Пасадського 21. 627-7-6

РІЖНІ

ФРАНЦІШОК ГЛАСГАЛЬ — упр. тл.
дентист тотор Львів, Пасаж Гаскаль 1
373-15-6

УКРАЇНСЬКА ПРАЛЬНЯ І ФАБРИКА
повдомляє П. Т. Клімента, що в цьому
сезоні обнижила ціни на 50% на велику
роботу, драпія коміркина 10 сот. Марі
Прошкова, Вірменська 14. 628-3-4

ДИТЯЧІ візги від 18— зол. та змін
реператії, ціна конкурентна, поручає
Фрма Ків, Львів, Жовківська 17. 621-6-4

НОВДРІ вояжів пухом найдетше за-
рібля Романова, Гродішків 4 (побіч
Ринку). 629-4-9

ТРИКОТАРНЯ поручає найкращі віде-
ські моделі, по дуже пристойним цінах
Івж. Райт, Охровик 11 а. м. б. 627-3-4

УКРАЇНСЬКА КРАВЕЦЬКА РОБІТНЯ
що ятує від 20 літ ІВАН МАРІЯ
приймає всі роботи мужського, жіно-
чого і священникового відділу по швей-
кованні цінах, уз. Петра з 1-1
213-25-0

ЗА 1 ЗОЛ. переробляє заможні жіно-
чі, мужські, аз 2 зол. працює мужські
убрання, підку, направляє гардероб
всю у мужський. Копершів 21 в. з-
дірлю). 626-1-4

ВІДВІДАЙТЕ півну виставу „Діє сто, вона одна“
Експресу“ поштових акційних систем
ми крою шити і модоювання одягу
жіночих, дитячих і білиз. Львів, Сик-
стуська 21. IV. 621-1-4

ОГОЛОШЕННЯ.

XVI. ЗВІЧАЙНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ
УКРАЇНСЬКОГО ТОВАРИСТВА ДОПО-
МОГИ ІНВАЛІДАМ У ЛЬВОВІ
відбудуться 9 квітня 1938 р. в год. 9
у селі Т-ва „Українська Бесіда“ у Ль-
ві, вул. Рутоського 22

Порядок нарад:

- 1) Приняття протоколу останніх Загальних Зборів.
  - 2) Звіт з діяльності Т-ва за 1937 р.
  - 3) Звіт Контрольної Комісії.
  - 4) Удралення абсолютної за 1937 р.
  - 5) Вибір голови, 4 членів Гол. Рад і 2 заступників.
  - 6) Вибір Контрольної Комісії.
  - 7) Висес і звітні.
- Колиб у означений час не буде достаточної кількості членів, збори відбудуться годину пізніше, без огляду на чило делегатів, в прелевантності повнитух ухвал та вказівки Рад УНДОІ у Львові.

Головна Рада УНДОІ у Львові.

ХТО!

хоче купити найліпші косметичні і гі-
генічні артікули по найдеешіх цінах
купує тільки у майстерні

**ПЕРФУМЕРІІ
С. ФЕДЕРА**

СИНТУСЬКА 7
ФІЛІА КОПЕРНИКА 18
ФІЛІА ГАЛІЦЬКА 18
Можний покупець, що поштових ак-
цій оголошення „Діє сто, вона одна“
ДУРНО гарній дарунок